

Wychodził we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, plansza lub politykowi i salawie. Prenumerata 3 sety z Dodatkiem 18 numerami na kwartał: dla odbiorczych w samym Lwowie 2 sr. 25 kr., na posztamtach lwowskim 3 sr. 12 kr., na wszelkich innych posztamtach 4 sr. 24 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi 4 wa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za udzielenie w Dodatku placę się od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery placę się wedle tego ile na swycyjskiej druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Sobota

N^{ro} 98.

20. sierpnia 1842.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Ziemi Siedmiogrodzkiej. (Pożar.)

Wiadomości zagraniczne: Stany Zjednoczone Ameryki północnej: Spór o granicę.

Anglija: Sir Rob. Peel o stanowisku wojsk angielskich w Afganistanie.

Francya: Wybór czwartego wiceprezydenta i sekretarzy. — Zdanie dzienników o wyborze prezydenta. — Zajęcie między Francuzami a Maurami pod Tangerem.

Włochy: O sprawie kościelnej w Portugalii.

Rossyja: Nowy nabór wojska. — Pożar.

Turcyja: Pogrzeb patrijarchy Anthimos w Konstantynopolu.

Wiadomości handl. i przem. Lisko. — Bochnia.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Z Ziemi Siedmiogrodzkiej. Dnia 22. lipca okropne nieszczęście dotknęło miasteczko Beretzki. Niebo zaczęło się zaciągać chmurami, deszcz wiał i zdawało się, że za lada chwilę spadnie na spragnioną i od posuchy popękana ziemię. Radość mieszkańców była wielka, ale nie długo trwała, gdyż między trzecią a czwartą godziną uderzył piorun w stodołę, dach słomiany zajął się w okamgnieniu. Straszny wicher rozniósł ogień po całym miasteczku, i nie minęła godzina, a 272 domów i 434 zabudowań gospodarskich stanęło w płomieniach. Ogień szerzył się z taką szybkością, jak gdyby gorejące domy były składem prochu. Ośmnastu ludzi zgorzało, a wiele osób jest okropnie pokaleczonych. — Wiadomo, że Szekler (Siedmiogrodzianin) duszą i ciałem oddany rzemiosłu wojennemu. W tej okropnej katastrofie dowiodły także niewiasty nieustraszonego mężstwa. Siedm kobiet rzuciło się w płomienie, aby wyratować zbroje swoich małżonków. Zaprawdę, naród ten wyrównywa

w mężtwie Spartanom, których matki wysyłając synów swoich na boje, temi ich żegnały słowy: »Albo wrócisz z puklerzem, albo niech cię na nim złożonego przyniosą.« Gdy te bohaterkie niewiasty zapytano, ażali co wyratowały z swego dobytku, odrzekły: »Mężowicom zalecili: skoro się jaki nieszczęsny wypadek wydarzy, pamiętać naprzód o ich zbroi i rynsztunku. Myślny tego dopełniły; ratować rzeczy naszych już nie było czasu; to, co mamy na sobie, całe nasze mienie.« — Dnia 23. lipca pogrzebano ciała tych 18tu nieszczęśliwych, zgorzałych w ogniu. Około 400 ludzi łachmanami okrytych, z rozpaczą szło za ofiarami wściekłych płomieni. — Boże, zlituj się nad nami!

— Dnia 25. lipca zgorzało w Szent-Katalolna obwodzie Rezdie 43 zagród i 180 domów. — Nicostrożność młocków kurzących lulkę była powodem tego pożaru.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Stany Zjednoczone Ameryki północnej.

Sprawa między Angliją a Stanami Zjednoczonymi o sporze granicznym jeszcze nie doszła kresu. Wiadomo, że Król Holandyi, wybrany rozjemcą w tej sprawie, przyznał był państwu Mainy sporną ziemię po tamtej stronie rzeki St. John. Ale będący podtenczas postępnym amerykańskim w Holandyi pan Preble nie przyjął tego kompromisarskiego wyroku. Teraz zaś p. Ashburton, poseł angielski kierujący układami w tej sprawie, nie da sobie nawet i mówić o odstąpieniu owego kawałka spornej ziemi na rzecz państwa Mainy. Do tego już przyszło, że toż państwo (Maina) zrzeka się praw swoich, kładzie tylko ten warunek, aby okrętem amerykańskim dozwolona była żegluga po rzece St. John. Ale i na to nie chce pan Ashburton przystać. Dozwala tylko amerykańskim okrętom żegluga na je-

dnym dziale rzeki St. John, gdzie spadek jej prądku, urwany, przecho żegluga tamowana, a t \acute{e} m sam \acute{e} m komunikacja z morzem, ta jedyna droga handlu amerykańskiego, odciętą bywa. Mimo wszelkich przełożeń nie chce p. Ashburton ani o włos odstąpić od powziętego postanowienia. Zdaje się, że otrzymał dokladne instrukcye od swojego rządu, których mu przekroczyć nie wolno. Ale tak dłużej rzeczy pozostać nie mogą. Prędzej czy później przyjdzie do krwawego starcia się, przyjdzie przeciąć ten gordyjski węzeł. Polityka, którą obie strony do t \acute{e} j chwili zachowują, jest polityką temporyzowania, obie strony wyglądają tylko sposobną chwilą, aby rzucić rękawicę. I ta chwila niedaleka!

Wielka Brytania i Irlandya.

Obrady parlamentowe. Izba niższa. Posiedzenie dnia 8. sierpnia. Lord Palmerston uczynił do Sir R. Peela następujące zapytanie: Pragnąłbym się dowiedzieć od szanownego baroneta o sprawie, w której nie tylko idzie o honor i powagę Anglii, ale także o bezpieczeństwo znacznej części angielskiego kraju nad rzeką Indus. Ostatnią porządkową nadeszły dwie sprzeczne wiadomości: Według jednej miał gubernator jenerałny wojskom angielskim stojącym na zachód od rzeki Indus, dać rozkaz do niezwłocznego odwrotu; według drugiej zaś nie miało dobrze wyrozumieć rozkazów gubernatora; tenże miał wydać rozkaz całkiem innej treści, ale p. Nicholla wyłożył go sobie w ten sposób, aby wojska angielskie cofnąć z ich stanowiska nad rzeką Indus. Taż druga wiadomość dodaje, że te nieporozumienia już usunięto. Radbym teraz wiedział, jak się ta rzecz ma w samej istocie. Szanowny baronet raczy nas w t \acute{e} j mierze oświecić. — Sir R. Peel odrzekł na to: Było i jest mojem życzeniem, udzielać izbie wiadomości o dyplomatycznych krokach rządu i operacjach wojsk naszych za granicą, z t \acute{e} m atoli zastrzeżeniem, aby wyświecenie podobnych spraw nie przechodziło granic obowiązków moich. Również i to miałem zawsze na uwadze, aby udzielanie objaśnień w t \acute{e} j mierze nie szkodziło dobru publicznemu. Sądziłem przeto, że należy się wstrzymać z wyświeceniem takiej sprawy, któraby przez to można narazić na wielkie szkody. Życzenie szanownego lorda (Palmerstona) muszę do rządu takich spraw zaliczyć. Wiadomo, że co powiemy w izbie, w pięciu lub sześciu tygodniach dojdzie do wiadomości mieszkańców tego kraju, przed którymi by należało zachować w t \acute{e} j mierze tajemnicę.

W t \acute{e} j możej chwili przedsiębiorą nasi ziomkowie w okolicy Kandahar i Dschellalabad wojenne operacje. Śmierć Szacha Sudscha wywołała całą wschodnio-indyjską sprawę nową obrót. Dla tego u teraz muszę się wstrzymać z wyjaśnieniem szczegółów odnoszących się do naszej walki w Indyjach wschodnich. To zaś, co zaszło, mogę izbie oznajmić. W t \acute{e} j chwili zajął korpus angielski miasto Kandahar; miasto Dschellalabad już także, jak się spodziewam, zajęte. Nie zdaje mi się także, aby wojska nasze z obudwóch stanowisk tak prędko ustąpić miały. Oto jest wszystko, co na teraz powiedzieć mogę, nie przekraczając granicy moich obowiązków.

Z Londynu d. 6. Sierpnia. Odroczenie parlamentu postanowiono na dzień 11. sierpnia. Zeznania świadków przeciw Bean, który dla skrytobójczego zamachu na życie królowej jest obecnie uwięziony w Newgate, wydano teraz drukiem na widok publiczny. Zamyślają oskarżyć Beana tylko o przestępstwo, że uzbrojony pojawił się przed swoją Monarchinią, na co pięciuletnia kara i więzienie jest zagrożone.

Hość marynarzy niemających zatrudnienia w porcie londyńskim, jest obecnie tak wielka, jakiej przedt \acute{e} m nigdy nie bywało, i mnóstwo okrętów pierwszej klasy stoi nieczynnie w zatokach z wiechą na głównym maszcie, jako znamieniem, że są do sprzedania. Nie ma nawet nadziei, aby zostający bez sposobu do życia majtkowie wkrótce zatrudnienie otrzymali; tym sposobem klasa zniechęconych coraz bardziej się wzmacnia.

Pewien kupiec z Paisley, który z całą rodziną swoją w miesiącu kwietniu wyniósł się był do Nowego Jorku, ale nieznalazszy tam dla siebie utrzymania, wkrótce znowu do Anglii powrócił, skreślił smutnymi kolorami stan wielu wychodźców. Widział on mnóstwo mularzów, tkaczy, słowem robotników wszelkiego rodzaju, którzy o 7 do dziewięćset mil angielskich za robotą jeździli. Żony wychodźców rade są, gdy jako proste posługaczki do obowiązku dostać się mogą. W samym Nowym Jorku jest kilka tysięcy tych nieszczęśliwych emigrantów, którzy bez roboty i w największym niedostatku zostają. Każdy skoro tylko może, wraca do Anglii; jednakże ponajwiększej części zbywa wychodźcom na środkach do opędzenia kosztów podróży.

Zaburzenie w obwodach węglarzy, które się w Anglii cokolwiek uciszyło, pomknęło teraz do Szkocyi. W okolicy Glasgow wielu robotników porzuciło kopalnie, odbywają oni burzliwe zgromadzenia, na które kijami uzbro-

jeni przychodzą. Jednym słowem: sieją w okolicy postrach i trwogę.

Francya.

Izba deputowanych. Posiedzenie na dniu 6. sierpnia. (Uzupełnienie.) Dziś odbyło się drugie głosowanie nad wyborem wice-prezydentów.

Głosujących było	386
Większość absolutna	194 głosów
P. Debelleyme miał	206 „
„ de Tracy	164 „
„ Ganneron	40 „
„ Vivien	3 „

Przeto wice-prezydentami izby obrano wyłączenie kandydatów konserwacyjnych: panów de Salvandy, Bignon, de Jacqueminot i Debelleyme. Na następnym posiedzeniu zajmie się izba mianowaniem czterech sekretarzy.

Posiedzenie na dniu 8. sierpnia. Dziś głosowano nad wyborem sekretarzy.

Głosujących było	382
Większość absolutna	192 głosów
P. l'Espée otrzymał	230 „
„ Boissy d'Anglas	193 „
„ Lacrosse	191 „
„ Havin	181 „
„ Lascases	174 „
„ Cotelle	82 „

PP. l'Espée i Boissy d'Anglas ogłoszono więc sekretarzami.

Ponieważ oprócz tych dwóch nikt nie otrzymał absolutnej większości, przeto musiano przystąpić do drugiego głosowania. Spodziewać się należy, że p. Lacrosse (z lewego środka), i p. Havin (z lewej strony) obranymi będą; jest bowiem zwyczajem, aby każda frakcja w izbie, miała sekretarza swoich zasad politycznych.

Z Paryża dnia 6. sierpnia. Niektórzy deputowani ze strony legitymistów zasłaniają się w pismach z dnia dzisiejszego narzutem opozycji, że podczas wyboru prezydenta za kandydatami ministeryjalnymi głosowali. Pan Larochejacquelin między innymi mówi, że przy pierwszym głosowaniu oświadczył się za panem Berryer, przy drugim zaś za panem Lafitte, to jest za tym człowiekiem, który publicznie oznajmił, iż bardzo żałuje, że miał udział w rewolucji lipcowej.

— dnia 7. sierpnia. Podczas mianowania wice-prezydentów okazała się większość dokładniej, niż przy wyborze prezydenta izby deputowanych. Przy pierwszym

skrutynie mianowano trzech kandydatów ministeryjalnych, a przy czwartym pan Debelleyme z 386 głosów otrzymał 206. Zwycięstwo to ma nierównie większą wagę, niż wzorajsze i jest dowodem, że izba do ministeryjum się zbliżyła. Pan Salvandy przy pierwszym skrutynie miał 66 głosów więcej niż kandydat opozycji, który najwięcej głosów otrzymał (Pan de Tracy).

Pisma lewej strony jak wczoraj tak i dziś czynią wszelkie, jakie tylko można rachuby dla okazania, że opozycja przynajmniej tak mocne zajmuje stanowisko, jak ministeryjum, a mianowicie *Constitutionnel* okazuje w tej mierze, nadzwyczajną pewność; liczy on w sposób następujący: izba podzielona jest na dwie prawie równe frakcje, mianowicie 202 głosów przeciw 227, albo jeżeli w to policzymy nicobecne i podwójne wybory, 221 przeciw 238, wypadnie różnica 17 głosów czyli większość ośmiu głosów, które gdyby padły na stronę opozycji, takową otrzymałaby przewagę. Z tych wyrozumowanych liczb robi *Constitutionnel* ten wniosek, że pod obecnym gabinetem rząd się utrzymać nie może.

Mówią, że pan Salvandy miał prawie wszystkie legitymistowskie głosy za sobą. Rzecz ta nie zdaje się być do prawdy podobną, gdyż p. Alban de Villeneuve, legitymistowski deputowany miasta Lille, otrzymał 21 głosów, a przecież w izbie nie ma więcej jak 25 deputowanych tego stronnictwa. Lecz gdyby to było nawet prawdą, jakaż korzyść wynikłaby ztąd dla rządu, który nie ma przyczyny troszczyć się o to, z której strony głosy otrzymuje. Wiadomo bardzo dobrze, że na ostatnim posiedzeniu większa połowa deputowanych legitymistowskich wspierała ministeryjum, i że wyjąwszy panów Valmy, Berryer, Gras-Préville, de Larcy, de Larochejacquelin, Blin de Bourneou, de Villeeneuve, deputowani tej partii mniej więcej rządowi są przychylni. — Już prawie więcej rządowi są przychylni. — Już prawie zapomniano o zamiarze zwołania izb, i już ani myślą o Rejencyi. Istnienie ministeryjum jest głównym punktem, który wyłącznie zajmuje uwagę prawie wszystkich dzienników, puszczone nawet całkiem w niepamięć wszystkie w ostatnim miesiącu przez partyje nadesłane układy. Innym razem, gdy izbom przedłożona była jaka ważna sprawa, w której publiczność miała żywy udział, pojawiała się zwykle mnóstwo broszur i rozpraw, w których każdy swoje zdanie ogłaszał; przeciwnie dziś, ustawa o Rejencyi wywołała dwie do trzech mało znaczących broszur; jednakże zapewnają,

że około 12. b. m. wyjdzie na widok publiczny ważne dzieło o Rejencyi przez księcia Moskwy napisane.

Pomiędzy robotnikami użytymi do obwarowania Paryża, z powodu stowarzyszczeń odbyły się wczoraj liczne uwięzienia.

Dzienniki francuzkie o niczem teraz nie rozprawiają, jak tylko o wyborze prezydenta, i każdy patrzy na ten wypadek przez swoje szkiełko, nagina i nakręca go na swoje strony: *Journal des Debats*: Wiemy teraz siły opozycyi, może ona tylko 131 głosami swojej partyi i 25 legitymistami komenderować, a więc nie ma więcej głosów jak podczas ustanowienia praw wrześniowych, przeciw którym mniejszość 154 głosów się oświadczyła. Że p. Dufaure przy drugim głosowaniu 184 głosów otrzymał, to przypisać należy opozycyi, która na jego stronę przeszła. Odszczepieństwo to dowodzi według naszego zdania, że opozycja mało ma taktu; unikać bowiem w ten sposób walki, kryć swoje chorągiew, i dowódcę nieprzyjacielskiego obozu okrzykiwać swoim dowódcą, nie jest wielką mądrością polityczną. Dzienniki opozycyjne inną znowu mają arytmetykę, z innego rzecz całą widzą stanowiska. Między innymi, czytamy: Przy pierwszym głosowaniu było głosujących 426, p. Sauzet otrzymał 210 głosów, a zatem przypada na stronę wszystkich odcieni opozycyi 216 głosów. Któż zatem ma większość, czy ministerjum? Aby przeprzeć wybór swojego kandydata, musiało ministerjum uciec się do legitymistów i do frakcyi p. Dupin. Opozycja postąpiła sobie godnie i rzetelnie, każda odzien opozycyi wybrała tego, który posiada jej zaufanie. Przy drugim głosowaniu otrzymał p. Sauzet 47 głosów więcej, niż przy pierwszym; te 47 głosów pochodzą od legitymistów. Widać, że między ministerjum a legitymistami zachodzą jakieś kłopoty. Właściwy powód, dla czego ministerjum w wyborze prezydenta odniosło zwycięstwo, widzą piśma opozycyjne w tém, że wielu członków przed wprowadzeniem ustawy o Rejencyi chce unikać przesilenia ministerjalnego.

Ukazanie się eskadry francuzkiej przed Tangerem dało powód do nowych zatargów z Maurami. Nieporozumienia z państwem Marokko mogą się przez to jeszcze bardziej powiększyć. Kilku francuzkich majtków płynąc w łodzi zbliżyło się do miejsc, gdzie Maurowie czynili obroty dając ognia z broni. Zaledwie tamże dopłynęli, aż tu Maurowie powitali ich gęstymi wystrzałami. Z początku myśleli, że strzelono do nich ślepym nabojem, gdyż żaden

z Francuzów nie był uszkodzony, i płynęli dalej. Ale po chwili powitano ich drugą salwą. Trzy kule uderzyły w pokład, przedziurawiły żagle, a jednego Francuza raniono w głowę. Nie mając broni i tylko małą garstkę ludzi, nie było innego sposobu, jak tylko spieszno umykać. Wzięli się więc rażno do wiosła i szczęśliwie umknęli. Tymczasem wypadek ten rozszerzył w Tangerze wielką trwogę, obawiano się, aby Francuzi nie chcieli użyć prawa odwetu i nie uderzyli na Tanger. Obawa trwała dopóty, dopóki się nie dowiedziano, że majtek francuzki tylko lekką odniósł ranę. Jakoż dla złagodzenia rozjątrzonych Francuzów przedsięwzięły władze środki, by winnych ukarać. Dwóch wzięto do więzienia. Spodziewać się należy, że skoro Basza z Larasch przybędzie, nie zaniedba wymierzyć Francuzom sprawiedliwości.

Courier français zawiera rozmowę, którą książę Orleański miał na 14 dni przed swoją śmiercią z jednym z swoich służących z Niemcem. Książę zapytał go, ażali kiedy myślał, coby się z nim stało, gdyby swego pana utracił. Sługa odrzekł, że podobna myśl nie powstała mu nigdy w głowie, i prosił, aby książę nigdy o tém nie wspominał. »Wiész co przyjacielu« mówił dalej książę »radzę ci, staraj się o miejsce kościelne w Dreux, tam będziesz mógł dłużej przy mnie bawić.«

Piszą z Tulonu pod dniem 3. sierpnia: Okręt parowy *Fulton* odpłynął do Lewanty z ważnymi depeszami dla pana Bourqueney. Słychać, że ta depesza zawiera rozkaz, aby admirał La Susse udał się bez zwłoki z wszystkimi okrętami do Dardanellów.

Do Algieru nadeszła wiadomość, że generał Lamoriciera ściga Abd-el-Kadera i jego familję uykającą w puszcze. Plemiona zholdowane dostawiły 800 wielbłądów, które objuczono tysiącem ludzi, bukłakami z wodą i worami z żywnością. Generał Lamoriciera nicustaje rozpuszczać za Abd-el-Kaderem pogoni, i zdaje się, że go doścignie.

Włochy.

Z Rzymu d. 30. lipca. Ostatnie doniesienia z Lizbony co się dotyczy zagodzenia spraw kościelnych, opiewają nierównie pomyślniej, niż się spodziewano. Okazuje się oraz, że ani dwór ani ministerjum nie były przyczyną do zerwania układów, lecz li tylko tamtejsze duchowieństwo, gdyż niektórzy z jego członków sądzili, że przez pomienione układy skrzywdzonymi zostali. Teraz opozycję tę usunięto,

a Mons. Capaccini pozostać już w Lizbonie aż do zupełnego zawarcia konkordatu.

Rossyja.

Tygodnik Petersburski zawiera następujący manifest N. Cesaża:

My z Bożej łaski Mikołaj I. Cesarz i Samowładca wszech Rossyj i t. d.

Postanowiliśmy w manifeste Naszym 1. sierpnia 1834 r., coroczne częściowe w Państwie rekrucie zaciągi, rozkładujemy: przypadający na ten rok czwarty częściowy kolejny nabór, z gubernii zachodniego pasa Cesarstwa, odbyć stosownie do okazującego się niekompletu wojska lądowego i floty, licząc na tysiąc dusz po pięciu rekrutów, podług osobnego zawięzającego szczegółowe rozrządzenia ukazu, danego wraz z niniejszemu Rządzącemu Senatowi. — Dan w obozie korpusu gwardyi dnia dwunastego lipca, roku od Narodzenia Pańskiego tysiąc osiemset czterdziestego drugiego; panowania zaś Naszego siedemnastego roku.

(podp.) Mikołaj.

Pożary stały się w tym roku powszechną klęską Europy. W miasteczku Jelmie, gubernii smoleńskiej, zgorzało z d. 21. na 22. maja 50 domów, 32 sklepów i bud z wielkimi zapasami zboża i innymi rzeczami. Gwałtowny wiatr, nie dał położyć tamy płomieniom. Szkodę podają na pół miliona rubli. — Zuowu d. 30. t. m. wybuchnął ogień w mieście Jefremow, gubernii tułskiej, i obrócił w perzynę 110 domów i 24 składów. Zrzucił szkodę na 441,415 rubli srebrnych.

Turecja.

Lipska *Allgemeine Zeitung* zawiera bliższe szczegóły o patryjarsze Anthimos, który w Konstantynopolu po obłożnej chorobie, trwającej przez dni pięćdziesiąt, dnia 24. czerwca zeszedł z tego świata: »O smutnym tym wypadku doniesiono natychmiast urzędownie wszystkim grecko-katolickim parafijom i cechom, i równocześnie oznajmiono także Wysokiej Porcie; poczem minister spraw zagranicznych rozkazał jednemu z dragomanów, aby pospieszył odebrać order *Niszani-Isteszar*, którym pomieniony patryjarcha był zaszczycony, i złożył go w skarbcu klejnotów państwa. Nazajutrz skoro świt obwołano publicznie po wszystkich chrześcijańskich dzielnicach miasta, że patryjarcha pożegnał się z tym światem, i w tym samym czasie wyznaczono na obchód pogrzebowy jedynastą godzinę. Skoro patryjarcha żyć przestał, zaraz przeniesiono ciało jego z pokojów pałacu metropolitańskiego do wielkiej

sali synodu, gdzie je w przepysznym pontyfikalnym ornacie, z jaśniejącą złotem i drogocnymi klejnotami mitrą na głowie, tudzież z prawię spoczywającą na ewangelię świętej, na wysadzonym kością słoniową i perłami, i spoczywającym na kółkach patryjarchalnym tronie, posadzono. Tuż przy nim stał Makariotatos, patryjarcha jerozolimski, jako najpierwszy prałat w godności po patryjarsze konstantynopolitańskim, a za nim w okół stali arcybiskupowie i biskupowie świętego zboru, których znowu liczne grono prałatów, kapłanów i dyjakonów otaczało. Przed ciałem na srebrnej oliarnej misie wznosił się wielki srebrny precudnej roboty kandelabr, którego promienie na całą salę ponure światło rozlewały. Tysiące prawowiernych cisnęły się dla ucałowania ręki zmarłego. Hold ten składany z najściślejszą uroczystością religijną, przedstawiał wzniosły, rozrzewniający widok. O godzinie jedynastej zawieziono zmarłego, siedzącego na tronie, do kaplicy Ś. Józego w pałacu patryjarchy, gdzie za nim pospieszyły tak liczne tłumy ludu, iż nie mogąc się pomieścić w cerkwi, przesionki i cały dziedziniec zapełniły. W cerkwi na tronie ekumeńskim zasiadł Makariotatos; inni arcybiskupowie, biskupowie i metropolici stosownie do kościelnej godności swojej, zajęli miejsce w ławkach dla prałatów i kanoników przeznaczonych. Biskup z Troas w pogrzebowej mowie, trwającej dłużej niż godzinę, skreślił chrześcijański żywot zmarłego i zasługi, które tenże około cerkwi położył. Po skończonej mowie złożono zmarłemu ostatnie uszanowanie, a orszak pogrzebowy w pochód wyruszył. Przodem szły dwa szwadrony żandarmeryi, za tymi postępowało 60 cerkiewnych marszałków żalobnych różnych greckich cerkwi w Konstantynopolu z chorągiewkami i cherubami; następnie 100 księży w sutych ornatach, 30 biskupów i arcybiskupów otoczonych swymi dyjakonami, 20 dobranych chórzystów, a nakoniec Makariotatos. Wszyscy prałaci ubrani byli w świetne, kosztowne aparaty. Za nimi szło czterech ludzi niosących kandelabry, a za tymi wieziono zmarłego patryjarchę siedzącego na katafalku. Na końcu towarzyszyło orszakowi pół batalijonu piechoty, który Wysoka Porta również jak i żandarmeryję już dla uczczenia zmarłego, już dla utrzymania porządku przeznaczyła. Na-eisk ludu (którego prawie 20,000 szło za pogrzebem) był tak wielki, iż urzędnicy policyi tylko z wielką trudnością przejście torować mogli. Gdy orszak stanął na dzielnicy miasta zwanej *Ajvasario*, posadzono zmarłego na czwo-

ro-sprzężny karawan, a znakomici prałaci udali się częścią konno, częścią w powozach do kaplicy zwanój krynicą życia czyli *balukli*, gdzie ciało na marmurowym tronie w osobno zbudowanym grobie złożono. W dzień pogrzebu tego rozdano pomiędzy ubogie chrześcijańskie familije obfitą jałmużną, i puszczone na wolność wszystkie osoby, które w więzieniach patrijarchatu zostawały. Zmarły ten prałat miał 65 lat i przed dostąpieniem godności patrijarchy był biskupem w Trebizondzie; pozostawił majątku 3 miliony tureckich piastrow, które na brata i siostrę jako najbliźszych krewnych spadną.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej.)

Listo, dnia 18 sierpnia. W nizinach naszych już od trzech tygodni trwa żniwo, gdziekolwiek nawet już jest skończone; w górnych zaś okolicach dopiero zaczął się sypać owies, i przy najpiękniejszej nawet pogodzie ledwie za miesiąc można go będzie zbierać. W ogóle można tegoroczne żniwo co do ozimiu dobrém nazwać, bo nie tylko że w przecięciu o czwartą część więcej jest kóp, ale i znacznie więcej wydają, niż przeszłego roku. Jęczmiony i owsy uciérpiały wiele przez ciągłą sześciotygodniową posuchę, dla tego tak rzadko powszechno działy, a zbiór ledwie przeszlorocznemu wyrównywa. Siana także bardzo mało zebrano, a koniżyny niemal wszędzie chybiły. — W handlu zbożem aż do żniw nie było żadnego ruchu, cała sprzedaż na naszych targach ograniczała się tylko na potrzeb domową; mimo tego utrzymały się następujące ceny: korzec pszenicy 4 zr. 48 kr., żyta 4 zr., jęczmienia 3 zr. 12 kr., owsa 1 zr. 36 kr.; teraz zaś z wyjątkiem owsa wszystkie gatunki zboża znacznie spadły w cenie, i tak na ostatnim targu płacono za korzec pszenicy 4 zr., żyta 2 zr. 24 kr., a jęczmienia 2 zr. — W pogranicznych Węgrach pokonczyły się żniwa już z końcem lipca i należą do bardzo dobrych, albowiem Węgry nie uciérpiały nic przez posuchę, bo często przepadały miejscami deszcze.

Kartofle wyglądają u nas bardzo dobrze, dla tego też cena starój wódki, zamiast pójść w górę, jak się zwykle o tym czasie dzieje, jeszcze niżej spadła. Węgierscy kupcy zakupili największą część dawnych zapasów po 21

kr. m. k. za garniec 30°. Na nową wódkę nie zrobiono dotąd żadnej ugody, ponieważ tutejsi spekulantci, którzy tylko na Węgry zwrócili swoje widoki, nie obiecują sobie żadnego odbytu do tej prowincyi, gdyż przy tegorocznych zbyt obfitych żniwach tamże, zaczęto w niektórych pogranicznych gorzelniach pędzić wódkę ze zboża. W ogóle nie można już na wywóz wódki do Węgier wiele liczyć, ponieważ tam gorzelnie coraz bardziej się mnożą, a właściciele ich nie szcedząc żadnych kosztów, starają się jak największy wydatek wódki otrzymać. Od czasu jak floty Czarnie morze opściły, ustał także i handel przechodowy (*transito*) na Dunaju, a na potrzebę krajową dostatecznie produkują Węgry. W Homensu, 6 mil od granicy, 30° wódka tańsza jest teraz jak u nas; *halba* kosztuje tamże 9 kr. w. w. ($\frac{1}{4}$ *halby* idą na 1 garniec).

Wolów na stajnie tak zwanych parników dostać można na naszych targach dosyć, i to o 15 procentu taniej, niż przeszłego roku. — Handel nierogacizną do Ostrawy w Szlązku, który od roku był upadł i wielu tutejszych handlarzy zniszczył, zaczyna się znowu podnosić; co wtorku niemal idzie ztąd 200 do 300 sztuk nierogacizny.

Bochnia, dnia 16. sierpnia. Żyto, jęczmiony i po większej części pszenice pozbiórano w obwodzie tutejszym sucho i obficie w kopy. Owsy i jara pszenica jeszcze poniekąd w polach widzieć się daje. W przecięciu jest zboże w tym roku o czwartą część wydatniejsze niż roku zeszłego i nierównie czystsze, a ziarno pełniejsze. Kopa pszenicy sypie po $1\frac{1}{2}$ korca i $\frac{3}{4}$, żyta półtora korca, jęczmienia toż samo i z okładem podług snopka, zaś owsa rychlika korzec tylko kopa wydaje.

Na targu płacono za korzec nowój pszenicy 4 zr., żyta 2 zr. 48 kr., jęczmienia 2 zr. 24 kr., owsa 1 zr. 20 kr. mon. konw.

Groch, jarzyny i ziemniaki w polach bardzo dobrze wyglądają, i spodziewać się można, iż ceny zboża nieco spadną, gdy się tylko większe dwory ze zbiorami i spieszniejszą robotą uprzętą.

Fortepianista Ignacy Tedesco, o którego przybyciu do Lwowa donieśliśmy czytelnikom, wyjechał z naszego miasta, odłożywszy na później swoje koncerty.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 34. Rozmaitości.)